

Uzasadnienie

Potrzeba wydania rozporządzenia w sprawie danych zawartych w upomnieniu wynika ze zmian, które wejdą w życie w dniu 20 lutego 2021 r., wprowadzonych ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1553, z późn. zm.). Ustawa ta wprowadziła przepis upoważniający ministra właściwego do spraw finansów publicznych, do określenia w drodze rozporządzenia, szczegółowego zakresu danych zawartych w upomnieniu (art. 15 § 3e). Dotychczas dane zawarte w upomnieniu określone były w § 4 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. poz. 1294).

Cel wystawienia upomnienia został określony w art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 poz. 1427, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”. Z kolei szczegółowy zakres danych zawartych w upomnieniu określa projektowane rozporządzenie, mając na względzie zapewnienie prawidłowości pouczenia zobowiązanego o skutkach niewykonania obowiązku i niezastosowania się do upomnienia.

Upomnienie jest urzędowym dokumentem wystawianym przez wierzyciela. Jego celem jest przypomnienie zobowiązanemu o konieczności wykonania obowiązku. Oprócz wezwania do wykonania obowiązku, zawiera ono pouczenie o skutkach zaniechania w tym zakresie. Bezskuteczny upływ terminu wskazanego w upomnieniu, skutkuje skierowaniem sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego. Upomnienie ma pouczyć zobowiązanego również o negatywnych następstwach niezrealizowania obowiązku wynikającego np. z ostatecznej decyzji. To zaś winno motywować zobowiązanego do dobrowolnego wykonania obowiązku, bez konieczności stosowania wobec niego przymusu administracyjnego i ponoszenia związanych z nim konsekwencji finansowych – kosztów egzekucyjnych.

Realizując wytyczne w zakresie danych, jakie winno zawierać upomnienie, przyjęto zasadę, że skutek związany z niezastosowaniem się do upomnienia, którego konsekwencją jest przymusowa realizacja obowiązku, jest na tyle doniosły, że zobowiązany winien być wyczerpująco poinformowany o samym obowiązku i skutkach jego niewykonania. Wytyczne te odniesiono do niewykonanych w terminie obowiązków o charakterze pieniężnym i niepieniężnym. Wobec tego, określając zakres danych zawartych w upomnieniu, wzięto pod uwagę oba rodzaje tych obowiązków nakładanych na zobowiązanego. Regulacja ta zawarta jest w § 2 projektu rozporządzenia i obejmuje obligatoryjne elementy upomnienia.

Uznano, że upomnienie powinno zawierać: numer i datę wystawienia upomnienia oraz informacje identyfikujące wierzyciela, który wystawił upomnienie (nazwę i adres jego siedziby lub jego jednostki organizacyjnej). W zakresie identyfikacji w upomnieniu zobowiązanego zaproponowano, że wierzyciel wskaże imię i nazwisko lub nazwę zobowiązanego i adres jego miejsca zamieszkania lub siedziby. Istotne jest bowiem, aby w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, wierzyciel wskazał adres prowadzenia tej działalności, a nie adres zamieszkania osoby fizycznej. Uznano, że jeżeli wierzycielowi jest znany numer PESEL, NIP albo REGON zobowiązanego i jeżeli zobowiązany taki numer posiada, wówczas wierzyciel w upomnieniu wskaże jeden z tych identyfikatorów. Pozwoli to na prawidłową identyfikację zobowiązanego w upomnieniu. Analogiczne rozwiązanie jest przyjęte w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych.

Upomnienie winno zawierać dane identyfikujące niewykonany obowiązek, czy to o charakterze pieniężnym, czy też niepieniężnym. Dane te w przypadku obowiązków o charakterze

niepieniężnym to: treść tego obowiązku, a w zakresie obowiązków o charakterze pieniężnym: wysokość i rodzaj należności pieniężnej, którą należy zapłacić i okres, którego dotyczy ta należność. Ponadto wskazywane będą: rodzaj i wysokość odsetek z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej, naliczonych na dzień wystawienia upomnienia, o ile są należne. Z kolei określenie w upomnieniu stawki tych odsetek, obowiązującej w dniu wystawienia upomnienia, umożliwi zobowiązanemu prawidłowe naliczenie dalszych odsetek od dnia doręczenia upomnienia, do dnia zapłaty egzekwowanych należności. Dodatkowo upomnienie powinno zawierać wskazanie sposobu zapłaty: należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztów upomnienia, oraz określać wysokość kosztów upomnienia, analogicznie jak ma to miejsce w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych.

Zgodnie z projektowanym § 2 pkt 5, w upomnieniu niezbędne jest zawarcie wezwania do wykonania obowiązku, z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia. Regulacja ta stanowi wypełnienie dyspozycji zawartej w art. 15 § 1 ustawy. W przypadku obowiązku zapłaty należności pieniężnej, konieczne będzie zawarcie pouczenia, że dokonując tej zapłaty, odsetki z tytułu niezapłacenia należności pieniężnej w terminie, o ile są wymagane, należy naliczyć na dzień dokonania zapłaty.

Rozporządzenie w § 2, w pkt 6 wskazuje na obowiązek zawarcia w upomnieniu pouczenia, zgodnie z którym zobowiązany zostanie pouczony, że w przypadku wszczęcia egzekucji administracyjnej, będą stosowane środki egzekucyjne. Powstanie wówczas obowiązek zapłaty kosztów egzekucyjnych, a w egzekucji należności pieniężnej: opłaty manipulacyjnej, opłaty egzekucyjnej, wydatków egzekucyjnych i opłaty za czynności egzekucyjne.

W odniesieniu do opłaty manipulacyjnej, w upomnieniu wskazywana będzie maksymalna wysokość tej opłaty, tj. 100 zł, co ma na celu skłonienie zobowiązanego do wykonania obowiązku w sposób dobrowolny. Zapłata wierzycielowi należności objętych upomnieniem zapobiegnie wszczęciu egzekucji administracyjnej tych należności, ale jednocześnie spowoduje, że zobowiązany nie zostanie obciążony obowiązkiem zapłaty opłaty manipulacyjnej w wysokości kwotą 100 zł lub jej wielokrotności (jeżeli wierzyciel wystawi kilka tytułów wykonawczych). Z kolei w odniesieniu do opłaty egzekucyjnej naliczanej od wyegzekwowanych lub zapłaconych środków pieniężnych, uznano że istotne jest odesłanie do regulacji zawartych w art. 64 § 4 i § 5 ustawy. Przepisy ustawy w szczególowy sposób określają bowiem zasady naliczania opłaty egzekucyjnej. Jest ona uzależniona od tego, czy obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany, czy też wykonany w drodze stosowania środków egzekucyjnych. Rozporządzenie nie powinno powielać regulacji ustawowych, a jedynie do nich odsyłać. Taka regulacja jest czytelniejsza, a poza tym daje wierzycielowi możliwość skonkretyzowania w upomnieniu sposobu naliczania opłaty egzekucyjnej, zgodnie z art. 64 § 4 i § 5 ustawy.

Pouczenie, o którym mowa w projektowanym § 2 pkt 6, ma spełniać funkcje mobilizujące zobowiązanego do dobrowolnego wykonania obowiązku, bez konieczności podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych i ponoszenia przez zobowiązanego wskutek tego konsekwencji finansowych w postaci kosztów egzekucyjnych.

W projektowanym § 2 pkt 7 rozporządzenia, odesłano do art. 15 § 1a i art. 36 § 4 ustawy, w zakresie obowiązku zawarcia w upomnieniu pouczenia zobowiązanego o konsekwencjach niezastosowania się do obowiązku zawiadomienia wierzyciela i organu egzekucyjnego o każdej zmianie adresu miejsca zamieszkania lub siedziby oraz skutkach zaniechania tego obowiązku.

Z kolei § 2 pkt 8 rozporządzenia odsyła do art. 15 § 1b ustawy, w zakresie zawarcia w upomnieniu: imienia i nazwiska, stanowiska służbowego oraz podpisu osoby upoważnionej do działania w imieniu wierzyciela. Podpis nie jest wymagany w przypadku upomnienia wygenerowanego automatycznie.

Projektowane rozporządzenie wykonuje upoważnienie ustawowe zawarte w art. 15 § 3e ustawy. Zaproponowany w § 2 rozporządzenia, zakres danych zawartych w upomnieniu, zapewnia bowiem prawidłowe pouczenie zobowiązanego o skutkach niewykonania obowiązku i skutkach niezastosowania się do upomnienia.

W § 3 projektu rozporządzenia zawarto przepis o wejściu w życie regulacji z dniem 20 lutego 2021 r., tj. wraz z ustawą dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw.

Przepisy projektowanego rozporządzenia dotyczą wierzycieli i zobowiązanych. Projekt rozporządzenia będzie miał pozytywne oddziaływanie na zobowiązanego. Motywuje bowiem do dobrowolnego wykonania obowiązku poprzez przekazanie pełnej informacji o skutkach niewykonania obowiązku w dobrowolny sposób.

Projektowane przepisy nie mają wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców (w tym mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców), jak również na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, w szczególności na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej. Nie istnieje konieczność przedstawiania projektowanego rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, zgodnie z przepisami uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia dotyczy funkcjonowania samorządu terytorialnego i zostanie przedstawiony do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Stosownie do treści art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulaminu pracy Rady Ministrów projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	3743777.14463199.9351786
Nazwa dokumentu	PR5 uzasadnienie art. 15 par. 3e - 22.09.2020 parafa.docm
Tytuł dokumentu	PR5 uzasadnienie art. 15 par. 3e - 22.09.2020 parafa
Sygnatura dokumentu	
Data dokumentu	
Skrót dokumentu	16A3E5AD11FC7360158F27AF0EF7D38B2B313C28
Wersja dokumentu	1.1

EZD 3.96.1.1.30363

Data wydruku: 2020-10-05

Autor wydruku: Pachocińska Anna w zastępstwie za Rodziewicz Joanna (główny specjalista)